UUTISET

En toisaalta haluaisi viedä lääkäripalveluja pois syrjäseutujen asukkailta. **OSASTONHOITAJA HELENA LAUNIEMI**

Terveyskioskista tuli suosittu pistäytymispaikka

Lahden terveyskioskit ovat toimineet hyvin: tavoitteeksi asetetun 9 000 asiakkaan sijasta kävijöitä onkin ollut vuodessa 22 000.

ANTTI AIMO-KOIVISTO/LEHTIKUVA

Osastonhoitaja Helena Launiemen tyypillisiä asiakkaita ovat iäkkäämmät naiset. Lahden terveyskioski on sen sijaan tavoittanut heikosti nuoret sekä keskiikäiset miehet.

Terveyskioski tarkoittaa palvelupistettä, jossa kävijä saa nopeaa hoitoa ja terveysneuvontaa muun asioimisensa ohessa. Kioskit on tuotu sinne, missä ihmisetkin ovat: kauppakeskuksiin.

Lahden ensimmäinen terveyskioski aloitti keskustan kauppakeskus Triossa maaliskuussa 2010 ja toinen Launeen Prismassa viime syksynä. Jälkimmäinen on erikoistunut lapsiperheisiin.

Muualla maassa terveyskioskeja on muun muassa Orimattilassa, Ylöjärvellä ja Kotkassa. Hankkeen idean Amerikasta hakenut Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra on kaavaillut jopa 50 terveyskioskin perustamista Suomeen.

Lahdessa kävijät ovat saaneet liikunta-, ravinto- ja unineuvontaa, päihdeohjausta, erilaisia mittauksia, joukkorokotuksia sekä hoitoa pikkuvaivoihin, osastonhoitaja **Helena Launiemi** kertoo.

Kävijät voivat lainata askelmittarin, kävelysauvat tai kahvakuulan.

”Painopiste on ollut terveyttä edistävässä neuvonnassa.”

Päivystyskäynnit vähenivät

Tärkeintä on kuitenkin ollut terveyskeskuksiin patoutuneen kysynnän purkaminen.

Käynnit terveysasemien hoitajilla ja päivystyksessä vähenivät, ja Launiemen mukaan arviolta 15 prosenttia lääkärikäynneistä on vältetty, kun kioskilla päivystävä hoitaja on voinut hoitaa vaivan.

”On poistettu ompeleita, tikkuja ja punkkeja, ohjattu flunssan itsehoitoon ja tutkittu näppylöitä”, Launiemi kertoo.

Kioskissa voidaan mitata vaikkapa verenpainetta, verensokeria, kolesterolia ja keuhkojen toimintaa, ja löytää jopa riskiryhmiä.

Vastaanotolle pääsee Kelakortin kanssa, jonottamatta. Palvelusta ei peritä maksua, kuten ei terveyskeskuksessakaan hoitajakäynniltä.

Jatkossa Lahti aikoo kehittää nettilääkäritoimintaa ja viedä kioskimallia myös neuvola- ja kouluterveydenhuoltoon sekä vanhus-, päihde- ja mielenterveyspalveluihin. Jo nyt iso osa asiakkaista on psykososiaalista tukea tarvitsevia ihmisiä.

Käyntejä pitäisi tutkia tarkemmin

Terveyskioskikokeiluja tutkinut **Anna Kork** Tampereen yliopistosta ei ole aivan yhtä innoissaan uudesta palvelusta, ja hänestä käyntejä pitäisi tutkia tarkemmin.

Epäselvää on esimerkiksi se, korvaavatko terveyskioskilla käynnit terveyskeskuksessa käyntejä vai johtuuko suuria asiakastyytyväisyys siitä, että ihmiset käyvät terveyskioskilla muiden käyntien lisäksi.

Alkuperäisenä tavoitteena oli myös pistäytymisluoteinen palvelu, mutta osa asiakkaista näyttää kehittäneen kioskeihin vakituisen hoitosuhteen.

Rooli hämärä kokonaisuudessa

Kioskien rooli terveydenhuollon palvelukokonaisuudessa näyttääkin olevan Lahdessa hämärä ja palvelujärjestelmä kaikkiaan sekava. Sen sijaan Ylöjärvellä terveyskioskeihin ohjattiin tietoisesti osa terveyskeskuksen hoitotoimista.

Terveyskioskit tuovat säästöä, jos ne korvaavat ”turhia” käyntejä terveyskeskuksessa, sillä kioskeissa ei ole lääkäriä ja palvelut ovat rajatut. Vaarana on, että kioskeista tulee riisuttuja terveyskeskuksia ilman, että terveyskeskuksia kehitetään.

Terveyskioskimallia ei ole kokeiltu maalla, mutta Launiemen mielestä se voisi toimia siellä, missä terveyspalvelut harvenevat.

”Mutta en toisaalta haluaisi viedä lääkäripalveluja pois syrjäseutujen asukkailta.”

Sitra on linjannut, että palvelut viedään sinne, missä ihmisetkin ovat, eikä päinvastoin.

EIJA POUTANEN

Yhteispalvelulla teemaviikko

Ensi viikolla vietetään yhteispalvelun teemaviikkoa.

Yhteispalvelupiste tarkoittaa palvelupistettä, josta saa valtion ja kunnan viranomaisten sekä muiden toimijoiden palveluita yhdestä paikasta. Yhteispalvelupisteitä on lähes 200 eri puolilla Suomea. Hallitusohjelman mukaan kuntatasolle luodaan kattava yhteispalvelupisteiden verkko.

Hallinto- ja kuntaministeri **Henna Virkkunen** (kok.) avaa teemaviikon maanantaina kello 10 Petäjäveden yhteispalvelupisteessä Keski-Suomessa. Paikalla ovat myös Kelan pääjohtaja **Liisa Hyssälä** sekä eri hallinnonalojen edustajia.

Yhteispalvelun teemaviikolla alkaa myös etäpalvelun käyttöönottokokeilu Etelä-Pohjanmaan ja Keski-Suomen maakunnissa. Se tarkoittaa asiointia valtion ja kunnan viranomaisen kanssa videon välityksellä.

MT–STT

PÄIVÄN KYSYMYS

Saako oksia polttaa ilman lupaa ja ilmoitusta?

Talven alta on paljastunut iso määrä tapaninpäivän myrskyssä kaatuneita puita, oksia ja latvuksia.

Saako niitä polttaa ilman lupaa tai ilmoitusta viranomaisille, Varsinais-Suomen pelastuslaitoksen aluepalopäällikkö Kari Alanko?

”Taajama-alueilla ei saa polttaa. Taajaman ulkopuolella saa polttaa, mutta tätä aikaa kun elämme, niin en suosittele polttoa.”

”Jätefirmat ja kaatopaikat ottavat oksat vastaan ilmaiseksi. Jätefirmojen kautta puuaines menee useimmiten hyötykäyttöön energiaksi.”

”Jos kuitenkin välttämättä halutaan polttaa puun tähteet, niin polttopaikan viereen on varattava alkusammutusvälineet. Nyt kannattaa olla äärimmäisen varovainen tulen kanssa, maat alkavat olla jo kuivia ja kovat tuulet lisäävät tulen karkaamisen vaaraa.”

JUHA AALTOILA

Armeija aikoo irtisanoa 1 200

Armeijauudistuksen takia irtisanomisuhan alla on 1 200 Puolustusvoimien työntekijää, kertoo Pääesikunnan päällikkö **Juha Rannikko**. Kaikkiaan vähennystarve on 2 700 henkilöä, joista sotilaita on 500. Luonnollinen poistuma vähentää irtisanomistarvetta.

Pääesikunnan selvityksen mukaan muutosten yhteydessä noin 2 700 tehtävää siirtyy toiselle paikkakunnalle. Se ei kuitenkaan välttämättä merkitse muuttoa yhtä monelle ihmiselle.

Lahden Hennalan varuskunnassa moni on jo lähtenyt.

Esikuntapäällikkö **Mika Peltoniemen** yhden käden sormet eivät enää riitä laskemaan varuskunnan jättäneitä.

”Kaksi siviiliä on lähtenyt. Neljä sotilasta on vaihtanut pitkäaikaisen virkavapaan turvin kentänhoito-, autonasennus- tai kuljetushommiin”, Peltoniemi kertoo.

Lähes puolet Pohjois-Karjalan prikaatin Kontiorannan tehtävistä lakkautetaan. Kontiorannassa lakkautetaan vajaa 90 työpaikkaa ja runsas 90 tulee sijoitettaviksi uudelleen armeijan muihin yksiköihin.

”Lisäksi tämän hetkisessä suunnitteluvaiheessa on avoinna 30 tehtävän ratkaisematon osuus”, sanoo prikaatin komentaja, eversti **Jari Kytölä**.

STT

Kilometrikorvauksen heikennys kuumentaa tunteita

Suunnitelmat heikentää työmatka-ajojen kilometrikorvauksia kuumentavat tunteita. Ammattiliitoissa, joiden jäseniä asia koskee, halutaan painaa jarrua suunnitelmille, jotka puolittavat kilometrikorvauksen 15 000 ajokilometrin jälkeen.

”Kovasti viestitämme poliitikoille, että tämä hanke pitää panna jäihin. Näin se ei voi mennä. Siitä seuraa työllistymisen esteitä”, sanoo SAK:laisen Rakennusliiton puheenjohtaja **Matti Harjuniemi**.

Hän huomauttaa, ettei valtiovarainministeriön kaavailemaa 70 miljoonan euron säästöä vuodessa synny.

Oman auton käytöstä saa verottomana 45 senttiä kilometriltä.

Työehtosopimuksissa säädetty kilometrikorvaus tulee suoraan verohallinnon päätöksistä. Esimerkiksi Teknologiateollisuuden ja Metalliliiton sopimuksessa todetaan korvauksen määrän olevan ”se, jonka verohallitus vuosittain verovapaaksi vahvistaa”.

Kehysriihen satoa

Kilometrikorvauksen veroleikkurista sovittiin hallituksen kehysriihessä maaliskuussa. Muutoksen on määrä astua voimaan ensi vuoden alussa, joten eduskunta saa asian käsiteltäväkseen syksyllä budjettilakien yhteydessä.

Vuonna 2010 kilometrikorvauksia maksettiin yli 700 000 ihmiselle yhteensä yli miljardi euroa.

Yli 15 000 ajokilometriä kertyy arvioiden mukaan noin 40 000 auton matkamittariin.

Päätöstä on perusteltu julkisen liikenteen suosimisella. On myös esitetty, että korvauksella tuetaan auton hankinta- ja huoltokustannuksia.

Harjuniemi korostaa, ettei yhteiskunnan pitäisi missään nimessä rangaista työssäkäyntiä.

Liikkumista on pikemminkin pidetty hyvänä, jos kotipaikkakunnalta ei töitä löydy.

Hän huomauttaa, että Helsingin seudulla käydään paljon töissä esimerkiksi Lahdesta, Hämeenlinnasta ja Forssasta. Myös muiden kaupunkikeskusten työssäkäyntialueet ovat laajentumaan päin.

”Eivät rakentajat lähde laajasti muuttamaan kalliiden asumiskustannusten alueille. Ne kaverit ovat järkeviä, jotka lähtevät vaikkapa Lahdesta aamuviideltä ajamaan kohti pääkaupunkia töihin.”

UP/KARI LEPPÄNEN

Parhaat tarjouksemme Pe–To

UUSI K-RUOKAPIRKKA ON ILMESTYNYT.
Lehdestä löydät parhaat reseptit kevään juhliin.
Nouda omasi K-ruokakaupasta.

Pirkka.fi

Löydät lähes 5000 maukasta reseptiä Pirkka.fi-reseptihausta
www.pirkka.fi/ruoka/reseptihaku
Tykkää meistä Facebookissa, niin saat ajankohtaiset reseptit ja ideat helpottamaan arkeasi. www.facebook.com/pirkka

PIRKKA MOBIILIRESEPTIT JA OSTOSLISTA
Pirkka.fin mobiiliversiossa resepti ja ostoslista ovat aina mukanasi.
m.pirkka.fi

PIRKKA
PORSAAN PINTAMAUSTETUT ULKOFILEEPIHVIT mustapippuri- ja yrtti-valkosipuli 360 g
3,99 rs
11,08/kg, ilman korttia 5,69/rs (15,81/kg)
K PLUSSA –29 %
Etu K-Plussa-kortilla

PIRKKA
MEIJERIVOI 400 g
5,00 2 rs
6,25/kg, yksittäin ja ilman korttia 2,99/rs (7,48/kg)
K PLUSSA –16 %
Etu K-Plussa-kortilla

PIRKKA
BANAANI Kolumbia
0,99 kg

PIRKKA
EDAM 1 kg, 2 kpl/talous
3,99 kpl
3,99/kg, ilman korttia 4,99/kpl (4,99/kg)
K PLUSSA –20 %
Etu K-Plussa-kortilla

PIRKKA
PERUNA-SIPULISEKOITUS 500 g
1,00 2 ps
1,00/kg, yksittäin ja ilman korttia 0,75/ps (1,50/kg)
K PLUSSA –33 %
Etu K-Plussa-kortilla

MINILUUMUTOMAATTI 250 g, Hollanti
0,99 rs
3,96/kg, ilman korttia 1,69/rs (6,76/kg)
K PLUSSA –41 %
Etu K-Plussa-kortilla

Kokkikartano
PASTAT JA LASAGNET 700 g
5,59 rs
7,99/kg, ilman korttia 6,69–6,99/rs (9,56–9,99/kg)
K PLUSSA –16–20 %
Etu K-Plussa-kortilla

Saarioinen
SALAATTIKASTIKKEET 350 g
1,89 kpl
5,40/kg, ilman korttia 2,29/kpl (6,54/kg)
K PLUSSA –17 %
Etu K-Plussa-kortilla

TARJOUSTAKUU K-PLUSSA-TARJOUKSISSA AINA VÄHINTÄÄN –10%
LISÄKSI K-PLUSSA-PISTEILLÄ ETUSI JOPA –5%

Tarjoukset voimassa torstaihin 10.5. saakka.

KAIKISTA K-RUOKAKAUPOISTA YMPÄRI SUOMEN
K CITYMARKET K SUPERMARKET K MARKET K EXTRA